

11-2022 HMS i vannbransjen - kurs

Forslagsstiller

Vannkomitéen

Målsetting for prosjektet

Målet er å lage moderne og oppdatert kurs i HMS for vannbransjen. Kurset vil i hovedsak baseres på video, med støtte i tekst, bilder, animasjoner etc. der det er naturlig/nødvendig.

I tillegg skal det utarbeides et introduksjonskurs for personer som skal ha tilgang til vann- og avløpsanlegg.

Bakgrunn

Norsk Vann hadde tidligere et e-læringskurs i HMS for avløpsbransjen. Dette ble siste gang kjørt i 2015 og er ikke oppdatert. En Norsk Vann arbeidsgruppe på HMS fikk utarbeidet en rapport i 2018 (rapport 247) om beste praksis i HMS-arbeid i vannbransjen. På bakgrunn av denne rapporten ble det utviklet en HMS-nettside (vannhms.no) som i stor grad har samme struktur som rapporten. Arbeidsgruppen på HMS skrev i sin målsetting at «opplæring skal foregå i eget HMS-kurs i regi av Norsk Vann».

Det foreligger en rekke HMS-kurs, men ingen som er tilrettelagt for vannbransjen og er digitale. Digitale kurs øker tilgjengeligheten til kurset vesentlig, og vil kunne nå ut til hele bransjen.

I drikkevannsforskriften §8 Kompetanse og opplæring, andre ledd, er det stilt krav til kompetanse; *Vannverkseieren skal sikre at alle som deltar i aktiviteter omfattet av denne forskriften, gis opplæring som står i forhold til arbeidsoppgavene. Alle skal være kjent med betydningen av kravene i § 5, § 10 og § 11.*

Dette er utdypet i veiledningen til §8;

Manglende kompetanse kan ikke aksepteres som årsak til alvorlige episoder

Som vannverkseier skal dere påse at alle som utfører arbeid ved vannforsyningssystemet skal spesielt være kjent med betydningen av kravene til

- a. helsemessig trygt drikkevann i § 5
- b. forebyggende sikring i § 10 og
- c. beredskap i § 11.

Med alle mener vi her enhver person som utfører arbeidsoppgaver for vannforsyningsystemet, uansett om personen er ansatt eller har et annet arbeidsforhold. Eksempler på andre arbeidsforhold kan være vikar, ekstrahjelp, konsulent, vedlikeholdsarbeider eller en som leverer andre tjenester.

Disse tre bestemmelsene er fremhevet fordi det er essensielt at absolutt alle forstår betydningen av dem. Hovedmålet er å unngå fatale hendelser som skyldes uvitenhet.

Følgelig kreves det at alle som skal inn på et vannforsyningsanlegg skal ha fått opplæring og introduksjon i disse temaene. I tillegg bør HMS inngå i denne typen introduksjonskurs. Det er uhensiktsmessig at enhver anleggseier selv skal utvikle dette introduksjonskurset. Noe av opplæringen vil nødvendigvis være lokalt tilpasset og gjøres av den enkelte anleggseier, men et digitalt kurs vil gi grunnlaget og rammeverket som den lokale opplæringen kan støtte seg på.

Introkurset vil også omfatte avløpsanlegg, men da som separate moduler som velges utfra behov.

Innhold, rapportering og produksjon

Det faglige innholdet i HMS kurset vil i stor grad bygge på Norsk Vann rapport 247 «Beste praksis for HMS-arbeid i vannbransjen» og nettsiden vannhms.no. Med utgangspunkt i nevnte rapport og nettside bør det lages en læreplan som prioriterer og evt. begrenser omfanget på kurset. Kurset skal i hovedsak baseres på videoundervisning, der videoer på ca. 3 til 5 minutters varighet skal dekke de ulike temaene/casene. Hovedfokus vil være beste hms-praksis for ulike risikofylte arbeidsoperasjoner.

Kurset skal produseres slik at det er tilrettelagt for online selvstudie/e-læring, og implementeres i Norsk Vanns nye kursweb. Det bør skjeles til andre kurs Norsk Vann utvikler/har utviklet for evt. synergier. Kursproduksjonen vil i hovedsak dreie seg om å lage nødvendig videomateriell.

Deler av materialet som utvikles vil også kunne inngå i andre kurs der dette er relevant.

Introduksjonskurs vil baserer seg på deler av HMS-kurset, og således oppnå god synergi med dette arbeidet. I tillegg skal innholdet ivareta kompetansekravene nevnt under bakgrunn over, og tilsvarende for avløpsanlegg.

Gjennomføring

Prosjektet gjennomføres i løpet av 2022 og 2023.

Forhold til VANN-standard

Lite relevant utover at det i kurset vises/linkes til relevante VA/Miljø-blad.

Organisering/deltakere

Prosjektet styres av en styringsgruppe med representanter fra Norsk Vanns medlemmer.

Styringsgruppen vil foreslå deltakere i en referansegruppe fra Norsk vanns medlemmer, eventuelt supplert med ekstern kompetanse.

Norsk Vanns sekretariat vil ivareta prosjektadministrasjon og implementering av kursmateriellet i Norsk Vanns nye kursweb (LMS).

Kostnader/finansiering

Prosjektkostnader er anslått til kr 865 000 og skal i sin helhet finansieres av Norsk Vann prosjekt. Prosjektet har følgende budsjettposter:

<i>Kostnader</i>	
Del 1: Gjennomgang av rapport 247/vannhms.no og utvikling av læreplan	75 000
Del 2: Kursutvikling og produksjon	650 000
Prosjektadministrasjon	100 000
Uforutsett	40 000
Totalt	865 000

<i>Finansiering</i>	
Norsk Vann prosjekt	865 000
Ekstern	-
Totalt	865 000

Tidsplan

Ønsket oppstart av prosjektet er så snart finansiering er avklart. Prosjektet forventes slutført i 2023.

Markedsføring

Nytt, oppdatert innføringskurs via Norsk Vanns digitale flater, nyhetsbrev og artikkel i Vannspeilet. Videre gjennomføres det et webinar med presentasjon av kurset.

Prioriteringskriterier

Kriterier	
1) Er prosjektet i samsvar med strategiplanen?	Ja - sikre at vannbransjen har fremtidsrettet kompetanse.
2) Er prosjektet innenfor en av følgende prosjektkategorier: a) tekniske veiledninger/rapporter, b) forvaltningsveiledninger/-rapporter eller c) strategiske prosjekter/utredningsprosjekter	Ja/Nei: Dette prosjektet munner ikke ut i en spesifikk rapport, men i en kunnskapsbase i form av et kurs. Dette må kunne sammenlignes med en veiledning.
3) Er prosjektet egnet til å løse utfordringer for ulike medlemskategorier?	Alle medlemskategorier
4) Fører prosjektet til utvikling av nye veiledninger/verktøy?	Ja, nytt kurs
5) Er prosjektet tilstrekkelig stort til å gi et tilfredsstillende resultat?	Ja
6) Er det sannsynlig med økonomiske bidrag fra eksterne miljøer til prosjektet?	Nei
7) Er det sannsynlig at bevilgningen vil være utløsende for eksterne FoU-prosjekter og -midler?	Nei

Direktørens forslag til prioritering for 2022:

Gjennomføres i 2022. Behovet for lett tilgjengelig kurs som kan nå ut til alle i bransjen er viktig for å sikre god kompetanse hos alle innen HMS. Et felles digitalt introkurs for alle som skal ha adgang til anleggene vil sikre lik informasjon og være tidsbesparende for alle anleggseierne.

Innspill i høringsrunden

Samfunnskomiteen:

Avløpskomiteén:

Vannkomiteén:

Direktørens innstilling til styret: